

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 6345/22
4.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Симеун Мојићевић, адвокат из Уба, Краља Петра I Ослободиоца 58, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Весна Јовановић, адвокат из Лајковца, Кнеза Милоша 26 и тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Ваљеву, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиле, изјављеној против пресуде Основног суда у Убу П 277/21 од 14.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 4.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужиле као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Убу П 277/21 од 14.04.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле АА из ..., против туженог ББ из ...а и тужене Републике Србије, којим је тражено да се заснује право повремене стварне службености пролаза у корист тужиле к.п. бр. ... КО ..., као повласне парцеле, ради приступа тужилји југоисточној страни своје куће ради одржавања фасаде, крова, олука, канализације и сличних потреба, проношењем грађевинског материјала, алата и опреме, монтирањем грађевинских скела, постављањем мердевина и слично и то преко к.п. бр. ..., власништво првотуженог ББ из ..., почев од четворомеђе к.п. бр. ..., ..., ... и ..., па правцем ка југозападу дуж тужилјине куће у дужини 18 м (тј. до краја тужилјине к.п. бр....), затим преко к.п. бр. ..., власништво првотуженог ББ из ... почев од означене четворомеђе к.п. бр. ..., ..., ... и ..., па правцем ка североистоку у дужини од 5,20 м и ширини 1,2 м (као почетне тачке) до 0,60 м на крајњој североисточној страни, тј. део к.п. бр...., који се са северозападне стране граничи до к.п. бр. ..., са југозападне стране до к.п. бр. ... и са југоисточне стране до кат.границе по старом премеру између к.п. бр. ...и ..., те преко к.п. бр. ..., власништво друготужене РС у зони поред североисточне стране тужилјине куће, почев од означене четворомеђе к.п. бр. ..., ..., ..., ..., па правцем ка североистоку у дужини од 5,20 м, који се простире између ограде првотужене као фактичке границе и катастарске границе к.п. бр. ... и... у ширини од 1,2 м, да се наложи туженима да трпе да тужилја може несметано повремено пролазити описаним деловима њихових парцела, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле АА из ... против тужене Републике Србије, којим је тражено да се заснује право повремене стварне службености пролаза у

корист тужиљине к.п. бр. ... КО ..., као повласне парцеле, преко парцеле тужене к.п. бр. ... КО..., као послужне парцеле, ради приступа југоисточној страни тужиљине куће због одржавања фасаде, крова, олука, канализације и сличних потреба проношењем грађевинског материјала, алата и опреме, монтирањем грађевинских скела, постављањем мердевина и сл. почев од тремеђе к.п. бр. ... (која представља јавни пут), к.п. бр.... (власништво тужиље) и к.п. бр. ... (власништво ББ), па правцем ка североистоку дуж катастарске границе између к.п. бр. ... и к.п. бр. ... у дужини од око 8 м и у неједнакој ширини од фактичке границе коју чини изграђена капија и ограда ББ, те да се наложи туженом да трпи да тужиља може несметано пролазити описаним делом парцеле тужене, под претњом извршења, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да на име парничних трошкова исплати протуженом ББ износ од 275.650,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде, до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да друготуженој Републици Србији на име парничних трошкова исплати износ од 9.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде, до исплате.

Против наведене пресуде тужиља је благовремено изјавила жалбу, из свих законских разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. ЗПП. Жалбене разлоге је образложила, жалбени предлог изнела и трошкове другостепеног поступка опредељено тражила. Тужени ББ је одговорио на жалбу тужиље.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиље неоснована.

Приликом доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима жалбе није учињена ни повреда из тачке 12. истог става пошто је изрека пресуде јасна и разумљива, не противречи сама себи ни разлозима који су дати о свим битним чињеницама, а несумњиво произлазе из садржине изведених доказа, па се законитост и правилност побијане пресуде са сигурношћу могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је власник кат. парцеле бр. ..., која је уписана у Лн бр. ... КО ..., а тужени ББ је власник суседних кат. парцела бр. ... и ..., уписаних у Лн бр. ... КО ... Парцела туженог... се налази са југоисточне стране парцеле тужиље... и између њих се протеже катастарска граница правцем североистог – југозапад у дужини од 18м. Тужиљи је решењем Општине Лајковац од 21.10.2014. године одобрена изградња стамбеног објекта бруто површине 242 м², нето површине 212 м² на кат. парцели број ... КО ..., који објекат је тужиља саградила, према налазу вештака грађевинске струке Жарка Миљешевића у свему према одобреном пројекту, без одступања у положају и габаритима стамбеног објекта. Тужиљин објекат је саграђен на самој међи између њене кат. Парцеле ... и парцеле туженог ... и према налазу овог вештака тужиља ради грађевинско – инвестиционог одржавања не може прићи свом објекту са североисточне стране без уласка у парцелу туженог. Према налазу вештака геодетске струке Зорана Пошарца, објекат тужиље заузима целу њену парцелу и налази се на међи са парцелом туженог ..., док се улаз и улазна капија у двориште туженог налази на кат. парцели бр. ... КО ..., која представља јавни пут, својину Републике Србије, те се и део стамбеног објекта тужиље налази на истој кат. Парцели ... КО ... и то у површини од 3,46 м². Према допунском налазу и мишљењу вештака грађевинске струке Жарка Миљешевића од 26.08.2019. године, са леве бочне стране стамбеног објекта, гледајући са улице налази се ограђено двориште тужиље

димензија 2,25/1,90 x 4,91 м, до кога се налази улаз туженог у двориште и клизна капија дужине 6,5 м, чији клизни део при отварању капије налази се поред саме дворишне фасаде стамбеног објекта тужиље, преклапајући је делимично у дужини од 2м. По мишљењу вештака овом делу стамбеног објекта тужиљи је потребно омогућити несметан прилаз који јој је неопходан за редовну употребу објекта, и то део кат. парцеле бр. ... КО ... целом дужином дворишне фасаде од 17 м и на приземном дозиданом делу стамбеног објекта, наспрам ког се налази и кат. парцела бр. ... КО ..., где се налази и клизна капија која при отварању, затвара пролаз туженог са јавне површине к.п. бр. ... КО ..., потребно је обезбедити постојећи пролаз дужине 4,11 м за редовну употребу стамбеног објекта, а имајући у виду ширину скеле, као и простор за манипулацију око скеле, вештак је нашао да ширина пролаза преко обе парцеле туженог је неопходна у ширини од 1,20 м. Укупна површина дела кат. Парцела ... и... КО ... неопходна за редовну употребу објекта тужиље износи 23,93 м². Тужени у последњих годину дана онемогућава тужиљу да приђе са задње стране њеној парцели, а ради извођења грађевинских радова који се тичу текућег одржавања стамбеног објекта. Тужиља је уз сагласност туженог фасаду и олуке на свом стамбеном објекту поставила још 2013. године, односно тужени јој је омогућио да свом објекту приђе из његовог дворишта ради извођења грађевинских радова. У току поступка тужиља је проширила тужбу на Републику Србију, будући да је у току поступка учињено неспорним да се део земљишта, који је неопходан за прилаз тужиљином објекту, налази у својини Републике Србије, и представља јавно добро.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања суд је, применом одредби чл. 50. и 53. Закона о основама својинскоправних односа – ЗОСПО, нашао да се у конкретном случају ради о повременој службености пролаза, с обзиром на то да је тужиља тражила установљење службености за радове који се не обављају редовно, већ се ради о радовима који се обављају једном у неколико година. Суд је увиђајем на лицу места утврдио да је тужиља изградила објекат на целој површини своје катастарске парцеле, иако је радове извела према одобрењу за градњу, а том приликом није водила рачуна о томе како ће одржавати свој објекат, из којих разлога сада и тражи да користи кућно двориште туженог ББ и парцелу Републике Србије како би на свом објекту изводила радове. Полазећи од наведеног, како тужиља тражи установљење службености преко дворишта туженог ББ које представља приватну својину, да се службеност установљава на начин којим се најмање оптерећује послужно добро, то је суд нашао да тужиља која је сама себе довела у ситуацију да не може да приђе свом објекту, јер га је саградила на целој парцели чији је власник, не може имати право на употребу кућног дворишта туженог ББ за одржавање свог објекта. Тужиља је тужбом тражила утврђење повремене стварне службености на терет кат. Парцела ... и ... у власништву туженог ББ и парцеле ... у својини Републике Србије, јер се не ради о службености која је такве природе коју треба установити као сталну, већ за тачно одређене радове у тачно одређеном трајању. Првостепени суд је имао у виду и да је на основу привремене мере која је донета у првостепеном поступку П 273/18 од 24.07.2019. године, отклоњен квар на канализационој мрежи тужиље уз улазак у двориште туженог, те да је иста послужила сврси, будући да су обављени неопходни радови на канализационој инсталацији и радови демонтажа и уклањања лименог димњака.

Неосновано се жалбом тужиље оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, пошто је првостепени суд благовремено предложене доказе правилно оценио у смислу члана 8. ЗПП. Наводима жалбе тужиља понавља оно што је истицано током првостепеног поступка и у погледу битних чињеница, било предмет правилне оцене првостепеног суда.

Овај суд је оценио жалбене наводе тужиље да је приликом изградње објекта

постојао појас између кат. Парцела ... и ... који је био јавна површина, део кат. парцеле број ..., управо из разлога могућности приступа југоисточној страни објекта тужиље ради његовог одржавања, да то доказује и положај граница кат. парцела по старом премеру, да је тужени померио границу до самог темеља објекта на штету јавне површине још у време правног претходника тужиље, па је током 2010. и 2011. године када је вршен нови катастарски премер по скраћеном поступку граница између парцела померена, односно од тада се објект тужиље налази на међи са парцелом туженог, из којих разлога првостепени суд не може говорити о несавесном поступању тужиље приликом градње свог објекта, посебно јер је објект изграђен на основу одобрења за изградњу Општине Лајковац од 21.10.2014. године, али је нашао да ови наводи нису од утицаја на правилност и законитост побијане одлуке.

Одредбом члана 49. ЗОСПО, прописано је да је стварна службеност право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро) или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности (став 1.) Стварна службеност се може установити на одређено време или за одређено доба године (став 2.). Одредбом члана 50. истог закона, прописано је да се стварна службеност врши на начин којим се најмање оптерећује послужно добро (став 1.). Имајући у виду цитиране законске одредбе и стипулисани тужбени захтев тужиље да се заснује право повремене стварне службености пролаза у корист тужиљине парцеле број ... КО ... као повласне парцеле, а ради приступа југоисточној страни куће тужиље ради одржавања фасаде, крова, олука, канализације и сличних потреба проношењем грађевинског материјала, алата и опреме, монтирањем грађевинских тела, мердевина и слично, произлази да је у конкретном случају тужиља тражила да се установи повремена, односно по својој природи привремена службеност док трају одређени радови на одржавању тужиљиног стамбеног објекта. Наиме, службености се између осталог, деле на трајне, привремене и повремене службености. Трајне су оне службености које се установљавају на неодређено време, а привремене су оне службености које се установљавају на одређено време, на пример на две године, пет година и сл. Повремене су оне службености које се установљавају на одређено време које се понављају, на пример за време после жетве, после косидбе и слично, дакле у одређеним временским интервалима. Чињеница је да власник повласне парцеле може тражити и утврђење права (привремене) службености ради постављања грађевинске скеле, другог материјала, опреме и сл., на делу послужне парцеле (у конкретном случају на парцелама туженог ББ и Републике Србије), како је то тужиља и тражила, ако је то неопходно ради извођења радова на грађевинском објекту. Међутим, на основу цитираних одредби чл. 49. и 50. ЗОСПО, тужиља је тужбеним захтевом морала тражити, осим да се да се установи по својој природи привремена службеност на начин којим се најмање оптерећује послужно добро са утврђеним мерама и границама те службености у ситуацији када се власник послужне парцеле противио коришћењу послужног добра, и период који је неопходан ради обављања конкретних радова-одржавања фасаде, крова, олука, канализације и сличних потреба постављањем скеле или друге грађевинске опреме, са даном почетка и завршетка извођења радова, што у конкретном случају није тражила, захтевајући уопштено (временски неограничено) право повремене употребе суседних парцела за обављање одређених радова на одржавању стамбеног објекта. При томе, тужиља је кроз доношење решења о одређивању привремене мере остварила судску заштиту за обављање неопходних радова на канализационој инсталацији и радова на демонтирању и уклањању лименог димњака, што је и био иницирајући разлог тражене судске заштите. Имајући у виду да суд одлучује у границама постављеног захтева, у складу са одредбом члана 3. став 1. ЗПП, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев тужиље, с обзиром на то да тужиља није определила период трајања привремене

службености.

Неосновано се жалбом тужиље истиче да је првостепени суд два пута одбио део тужбеног захтева у односу на тужену Републику Србију, и то ставом првим изреке у односу на туженог ББ и тужену Републику Србију, а ставом другим изреке само у односу на тужену Републику Србију. Наиме, супротно жалбеном указивању тужиље првостепени суд је ставом првим и ставом другим изреке ожалбене одлуке, одбио тужбени захтев тужиље којом је тражила да се утврди право повремене стварне службености и у односу на Републику Србију, али у различитим мерама и границама, па се не може говорити о истоветности захтева, односно првостепени суд није два пута одлучио о истом.

Овај суд је ценио жалбене наводе да првостепени суд није дао значај налазима и мишљењима вештака грађевинске и геодетске струке, из којих произлази да је за приступ југоисточној страни тужиљине куће, неопходно коришћење парцела тужених за редовну употребу стамбеног објекта тужиље, али је нашао да исти наводи нису од утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари. Ово из разлога, јер без обзира на мишљење вештака да је за редовну употребу објекта тужиље неопходно коришћење дела катастарских парцела тужених, да би суд установио привремену службеност тужиља је морала определити тужбени захтев на начин да се утврде мере и границе привремене службености, као и период трајања, а што у конкретном случају тужиља није учинила, из којих разлога је правилно првостепени суд одбио захтев тужиље.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале наводе које је тужиља истицала у жалби, али их сагласно члану 396. став 1. ЗПП, није посебно образлагао, јер не могу довести до другачије, за тужиљу повољније одлуке у овој правној ствари, па је применом члана 390. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка на основу члана 401. тачка 2. ЗПП, која је донета правилном применом члана 153 став 1. ЗПП, сходно успеху у спору, а њихова висина је обрачуната правилном применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе.

С обзиром да тужиља није успела у поступку по жалби, њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен је ставом другим изреке ове пресуде, сходно одредби члана 165. у вези члана 153. ЗПП.

**Председник већа-судија,
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић